

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Praznicul Floriilor

— are o semnificație vrednică de remarcat —

(gd). Stâlpile de finic, veșmintele întinse pe drum, osanalele și chiar atmosfera saturată de flori elanului serbătoresc, sunt semne senzibile, externe, care întâmpină la poarta Ierusalimului pe Fiul lui Dumnezeu.

Dar dincolo de limitele acestor semne, se conturează liniile tari ale unor realități care pot cu tot dreptul să ne furnizeze puncte de profundă meditație.

E, înainte de toate, profilul dumnezeescului Mântuitor. Prima impresie, ce ne-o lasă acest profil, este a bunătații și a blândeței. Dovadă, Zarga bunăvoiașă cu care primește să-și facă intrarea triumfală pe mănzul azinei, seninul din ochii cari urmăresc gesturile de însuflețire ale mulțimii și vorba frățească ce-I înflorește pe buze. Dar cine nu vede, în dosul acestei prime impresii, hotărârea bărbată de-a săvârși actul mântuirii? Cine nu-i întrezărește anxietatea ce-I munceste înima, cine nu-l silabizează îngrijorarea care-L sorturează? Pentru că, cine nu înțelege, că El, Fiul lui Dumnezeu, nu poate să rămână înșelat de aparenta însuflețire a poporului; că El, Fiul lui Dumnezeu, cunoaște menirea Sa din veac pe care l-a croit-o Tatăl; că El, Fiul lui Dumnezeu, vede păharul îngrozitoarelor dureri și suferinți, cu prețul cărora va trebui să perfecteze opera mântuirii? — Iată, așadar, că trandafirii ce se aruncă în calea lui Isus de praznicul Floriilor, nu sunt numai albi și nevinovați ci roși și stropiți de sânge; nu au numai petale și mireasmă dulce, ci și ghimpi și otravă.

Sunt apoi Apostolii. La întâia privire Ni-se par oameni de omenie, în cari putem avea toată încrederea. Așa-i arată pasul măsurat și rezolut. Așa-i arată vorba, limpede și cumpănită. („Doamne, și viața suntem gata s-o dăm pentru Tine!”) Așa-i vedește portul, simplu și sărac. Și, totuși, cât de amar ne înșelăm. Căci, dacă stăm să-i privim mai de aproape, nu suntem oare nevoiți să vedem pe Iuda, care pentru o sumă bogată de treizeci de arginți a fost în stare să-și vândă Dascălul? Nu suntem nevoiți să vedem pe „fiii tunetului”, cari nici în fața aceluiaș Dascăl nu s-au sfiit să-și pretindă întâietatea în viitoarea împărăție a lui Dumnezeu? Nu trebuie să privim pe Petru, lăudărosul purtător de cuvânt al lor, care totuși nu s-a rușinat a se lepăda de Celce îi făgăduise cheile împărăției cerurilor? Dar nu suntem nevoiți să recunoaștem în ei toți pe nevolnicii somnoroși și fugari, cari nu au avut tăria în clipele de grea cumpănă, nici să vegheze alături de El și nici să stea alături de El, când atâtă mângâiere l-ar fi servit, dacă l-ar fi știut aproape? — Iată, așadar, cum prietenii cele mai înfocate, interesele cele mai strânse, legăturile cele mai solide, se sfarmă și se destramă, dacă... dacă se razimă în forțe pur omenești, și dacă, așa cum s'a făcut mai târziu cu Apostolii, aceste legături nu sunt sanctificate de darul Sfântului Spirit.

E, în urmă, poporul, mulțimea. Față de Isus, mulțimea, la Florii, s'a dovedit pătrunsă de cea mai adâncă iubire și recunoștință. Și-avea de ce. Pentru că nimenea nu a tratat cu ea cu atâtă dragoste ca El. Cu toate acestea abia au trecut câteva zile, și acelaș popor l-a cerut moartea. Nu e nevoie și nu e nici momentul să adâncim cauzele acestei repezi schimbări de front. E suficient să fixăm din acest caz tipic adevărul, că sentimentele și acțiunile mulțimilor se schimbă des. —

Câtă desiluzie rezidă din acest fapt pentru cei ce își pun încrederea în mulțimi! Isus nu s'a încrezut în ele: când au voit să-l proclame împărat, a fugit în Munte, iar când l-au făcut intrarea triumfală în Ierusalim nu și-a arătat cu nimic încântarea. Dimpotrivă: când, suindu-se spre Ierusalim, l-s'au arătat cu mândrie zidurile cetății, tot El a zis, că n'o să rămână din ea nici piatră pe piatră. Cu un cuvânt Isus nu are pentru mulțimi decât cuvinte de învățătură, mai ales pentru viața de veci. O, de-ar înțelege povățuitorii poezelor acest mare adevăr!

Sunt frumoase stâlpile de finic ale Floriilor și le putem admira. Sunt frumoase și osanalele și încântații le putem asculta. Totuși e momentul, credem, să nu ne răpim numai de poezia lor ci să profităm și de învățătura lor.

Ciudățeni triste

Sau: cum înțeleg unele autorități de stat să sporească prestigiul indispensabil misiunii preoțești

(=) S'a ridicat, săptămâna trecută, un glas în presă, care cerea să fie investiți preoții cu putere de judecatori sătești. Noi am spus: nu asta ne trebuie. Ci să dea Statul întregul său ajutor, pentru a face cât mai rodnică înalta misiune a clerului. Prin aceasta se rezolvă de sine și problema proceselor și judecăților cari amărăsc cumplit viața satelor noastre.

Intre alte datorii pe care le are statul întru sprijinirea acestei apostolii a păcii făcută de „oamenii lui Dumnezeu, am subliniat, în numărul trecut, una deosebit de importantă, asupra căreia suntem siliți să revenim. Statul trebuie să facă totul pentru a spori prestigiul preotului, pentru a-i întări autoritatea în fața poporului.

N'am putea afirma, că directivele generale ale cârmuirii, de-acum și din trecut, ar fi opuse acestui postulat firesc. Sunt totuși întâmplări ciudate și dureroase, cari se bat cap în cap cu el. Nu abuzuri izolate, săvârșite de particulari. Ci gesturi neîngăduite, uluitoare, pe care și le permit unii reprezentanți ai autorității publice, în flagrantă contradicție cu respectul datorat și legilor și preotului.

Luați, de ex. „Buletinul Oficial” al județului Ciuc, numărul din 15 Noemvrie trecut. Veți afla în el o ordonanță a Prefectului, care interzice, între altele, în tot cuprinsul județului: „acte de necuviință sau propapandă contre religiei de stat” (sic!), pedepsind pe contravenienți cu toate rigorile codului penal, cu celea din legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice și legea pentru apărarea ordinii de stat. Iar dacă s'ar întâmpla ca fapta incriminată a cutăruia să nu se poată încadra în textele menționate, — adeca: să nu fie oprită și pedepsită de legi! — d. Prefect tot îl vine de hac: o va pedepsi din a Dumnealui putere cu 500 Lei în sate, 5000 lei în oraș. Poliția,

Jandarmeria și pretorii sunt însărcinați cu executarea. Și cum încă: „Infractorii se vor înainta, cu actele dresate, sub stare de arest, parchetului”.

N'are nevoie de mult tâlc această mostră de „energie” prefectorală. Tendința și tendințositatea ei este vădită. Domnul Prefect uită că e dator să ia în apărare toate cultele. Ocrotiște numai „religia de stat” (care după legi nu există!). Nu admite nici măcar „propagandă” împotriva ei. Termenul este extraordinar de elastic. Orice nevinovată apologie a credințelor tale, dacă nu s'a întâmplat a fi cea „de stat”, poate duce direct la Parchet, în stare de arest.

— Ce lege o fi asta? Ce respectare a bisericii și a prestigiului preoțesc! Ori care dintre preoții noștri poate fi târit,

Nu, on. domnule Prefect! Nu aceasta e calea de progres a neamului. Avem legi. Ținele și D-ta, și jandarmii și veghiază ca ele să fie observate. Asta da. Nimic mai mult. Aplică legea tuturor, fără părtinire. Așa cere sufletul cinstit românesc și binele țării.

Pentru ilustrarea ducerii „infractorului” la parchet „sub stare de arest”, un caz edificator, Din alt județ. Fără nume, deocamdată. La nevoie: arătat cu acte autentice. Le avem.

La un cerc cultural învățătoresc, un „licențiat în drept” ține o așa zisă „conferință” plină de afirmații aiuriste la adresa Romei și a catolicismului. Un preot din asistență s'a simțit dator să restabilească adevărul. Obiectiv și urban. „Conferențiarul” a plecat, ședința a continuat în liniște, după program. A fost, la urmă și dans și voie bună. — „Apostolul” însă nu s'a ostoiat. Ață la jandarmi și face pe preotul nostru „renegat”, care a „ofensat biserica de stat”. Până aci, nimic de zis. Ce se întâmplă însă? Exact la o lună după moniala întâmplare, seara, postul de jandarmi deține pe preotul nostru, îl declară arestat, cu toate protestele și intervențiile primăriei. „Omul datoriei” nu-i dă voie preotului nici să meargă până acasă — (soția bolnavă, 7 copii!) — nici măcar sub escortă, să-și liniștească familia și să-și ia o haină mai caldă. Demineața: la Parchet, între baionete. Pentru că acolo, firește, să fie pus imediat în libertate.

Moravuri de canibali, de sigur. Nici nu încercăm o calificare a lor. De prisos. Se va zice: cazuri izolate, abuzuri de ale unor zeloși fără cap. — Se poate. Nu mai puțin adevărat este însă, că ele s'au săvârșit de reprezentanți ai autorității publice, fără nici o urmă legală pentru cel abuziv. Nici Prefectul nici jandarmul nu s'au clătuit din posturile lor. Dimpotrivă. Pentru cazul din urmă, cel puțin, a fost sesizată Legiunea de jandarmi. S'a făcut

dovada evidentă a abuzului. Cu atât mai evidentă, că însuși acuzatorul și-a recunoscut, oficial, greșala, și-a cerut scuza și s'a împăcat cu preotul hărțuit de jandarmi. Totuși Legiunea nu găsește ceva mai bun de făcut, decât să caute nod în papură. Ci-că preotul respectiv nu-i bun român, fiindcă a refuzat să se înscrie în așa zisa „Liga antirevizionistă“ a „Universului“ dominant!

Intre astfel de împrejurări, rostirea nu mai e atât de ușoară. Refuzăm categoric să credem, că însuși cărmuirea ar pune la cale hărțuirea și prigonirea Bisericii noastre. Totuși, nu putem înțelege largă toleranță pe care o acordă celor ce ne fac nedreptăți evidente. — Oricum, pe această cale nu vom ajunge niciodată la sporierea prestigiului preoțesc și la creierea unei atmosfere prielnice misiunii de pace a slujitorilor altarului. Preotul pus sub controlul și — sub baioneta jandarmului ori de câteori paznicul ordinii așa va voi, — este o crudă și dureroasă ironie a vremii. Numai de nu s'ar răsbuna în viața neamului!

Moartea unui sultan catolic în Tanganyka. La 15 Nov. 1936 a murit sultanul Ruhinda de Ihangiro, botezat protestant la 1928, trecut apoi în 1932 la catolicism. Văzându-și sfârșitul apropiindu-se, a chemat un preot indigen care l-a spovedit, apoi superiorul Părinților Albi, Păr. Lapioche, l-a cuminecat. — De ar face așa toți intelectualii noștri!..

Zile de sărbătoare la Hunedoara. În ziua de 4 Aprilie crt. am asistat în Istorică Biserică a parohiei Hunedoara la o solemnitate impresionantă. Asociațiile parohiale AGRU și Reuniunea Marlană și-au sfințit steagurile: un drapel și un prapor bisericesc de toată frumusețea, mult admirate de străini. Lume imensă a umplut biserica. Actul religios al sfințirii l-a pontificat Rasmul Dr. Nicolae Brînzeu canonic prepozit din Lugoj, asistat de Mon. Virgil Pop paroh protopop local și On. Vasile Pleșug parohul din Ghelar.

Actul a câștigat o deosebită notă de solemnitate prin faptul prezenței la serviciul divin al Domnului Ministru Dr. Valeriu Pop, carele în calitate de președinte general al AGRU-lui a acordat favoarea de a accepta rolul de naș al steagului AGRU-lui, iar ca naș al steagului Reuniunii Mariane a participat dna Dr. Emilia Brînzeu, prezidenta Reuniunii Mariane din Lugoj. În suita Dlui ministru Dr. Valeriu Pop au mai fost dnl: ministru Aurelian Bentoiu, senator D. Fulep, deputat Constantin Bursan, Daniel Tecău dela Industrie, ing. I. Cătunean preș. cons. de adm. al Rimmel, Dr. Romul Mlocu prefectul județului și alții.

După sfințirea steagurilor Dr. N. Brînzeu, prin o cuvântare ocazională a arătat credincioșilor însemnătatea acțiunii catolice și rostul simbolic al steagurilor acestor asociații.

Urmând mai apoi luarea solemnă a legământului membrilor AGRU-lui și Reuniunii Mariane, nașii au predat steagurile președintelui AGRU-lui local, Dr. Vasile Hâncu și prezidentei locale a Reuniunii Mariane, dnei Cigăreanu Aurelia, prin cuvântări potrivite.

Punctul culminant al serbării a fost cuvântarea dlui Ministru Dr. Valeriu Pop, arătând prin cuvinte însuflețite rostul AGRU-lui în sânul Bisericii noastre și în mijlocul acestui neam românesc, precum și înaltul sens al devizei „Pentru Neam și Lege“ a acestei asociații. Mulțumind răspunde apoi președintele local al AGRU-lui Dr. Vasile Hâncu, expunând trecutul și prezentul asociațiilor parohiale locale, din care fac parte aproape toți bărbații și femeile parohiei, precum și țintele pe care le urmăresc.

Solemnitatea ia sfârșit prin baterea culelor și dăruirile cari, în frunte cu darul de 10.000 Lei al dlui Ministru Dr. Valeriu Pop, se ridică la suma de 16.000 Lei.

Intre aclamațiile însuflețite ale credincioșilor s'au depărtat înalții oaspeți pentru a participa în continuare cu întreg publicul orașului la solemnitatea inaugurării noului palat administrativ. (VP)

Simțul datoriei

A discuta despre amvon, despre simțul datoriei și despre conștiința preoțescă, este felul cum discută păr. I. Man, însemnând bate apa în piuă. A-i atribui culva afirmărilor pe cari nu le-a făcut și a-i face proces de intenții, înseamnă... a deplasa chestiunea.

A fost vorba, că amvonul stă mut și mult timp. Că nu se predică bine și nu se predice sistematic. Se cereau unele dispoziții Ven. Sinodului, unele îndrumări și publicații amenunțite. Am arătat, că îndrumări avem de la 1700 încoace, avem dispoziții și publicații destule. Am arătat și unde găseșc eu vizitatori. Nu l-am găsit pe toți vinovați, dar nici nu găseșc, că toate lucrurile merg bine. Păr. I. Man, cu toată intervenția sa, nu m'a putut convinge de contrariul. Sf. Sa vorbește de „expresii și calificativele, cu care onorează (adeacă eu) preoțimea“. Rog pe cetitorii să caute în scrisorile mele așa ceva la adresa „tregii preoțimii! Eu am obiceiul să-mi cetez și recetesc întâi eu însumi ce scriu, înainte de a trimite la tipar. De astă dată am cetez și recetii și după tipărire și nu am găsit, că mi-se impută.

Nu am scris, cum ar fi să se facă vizitațiile neașteptate. Credeam, că e un lucru prea cunoscut. Dar nu înțeleg, ca protopopul să meargă în comună, să întrebe pe primul întâlnit despre purtarea preotului. Așa ceva să nu-mi atribue păr. Man. Eu vorbiam despre o astfel de vizită. A fost făcută în biserică. Nu?

Dar oricine — și cred că și păr. Man — înțelege, că altceva e când vizita e anunțată cu săptămâni înainte, și altceva, când în decursul utreniei intră protopopul pe neașteptat în biserică și totul se continuă. Va găsi biserică așa cum e totdeauna și va găsi pe preot și pe credincioși ca totdeauna. Deci, nu va merge în crâsmă să întrebe pe nime. — Preotul însă va fi oricând gata, la datorie și aceluia e scopul și rostul vizitațiilor neașteptate. S.

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Lumină în întunec

Fragmente din enciclica papală contra hitlerismului*)

Către tinerime

Ca locșitorul Aceluia care a spus tinerului din Evanghelle: „De vrei să intri în viață, ține poruncile“ (Mateu 19, 16). Noi adresăm tinerimii un special cuvânt părintesc.

De pe mii de buze se vestește urechilor voastre o Evaeghelle, care nu este cea descoperită de Tatăl cel din ceruri. Mii de condeie sunt puse în serviciul unui creștinism fictiv, care nu este creștinismul lui Hristos. Tiparul și Radio-ul revarsă zi de zi produse cu continut potrivit credinței și Bisericii și atacă fără de cruțare și fără de respect ceea ce trebuie să vă fie și vouă sublim și sfânt.

Noi știm, că mulți, foarte mulți dintre voi au trebuit și trebuie să suportați vremuri posomorite de nerecunoaștere, de suspionare, de insulte, de tăgăduire a iubirii către patria voastră și de prejudicii de multe feluri în viața voastră profesională și socială, din pri-

*) Enciclica „Mit brennender Sorge“ este, alături de celelalte, un far de lumină în hastica învălmășală socială de astăzi. Reținem din acest document al vremii — gata, altfel, de tipar, în întregime în excelenta traducere a păr. Dr. Victor Macaveu — două capitole scurte, deosebit de potrivite și pentru oamenii și stările dela noi. — (N. R.)

cina fidelității în credință și față de Biserică, din pricina apartinerii voastre la reuniuni bisericesti garantate de Concordat. Nu ne este necunoscut, că în rândurile voastre se găsește nu un singur soldat necunoscut al lui Hristos, care-și suportă soarta cu inima măhnită, dar cu capul sus, și-și găsește mângăiere numai în gândul, că suferă ocară pentru numele lui Isus. (Fapt. Ap. 5, 41).

Astăzi, când amenință noul primejdii și noul tensiuni, Noi spunem acestei tinerimi: „De vă va vesti cineva altă Evaeghelle, decât aceea care ați primit-o“, pe genunchii unei mame evlavioase. de pe buzele unui tată credincios, din instrucția unui educator fidel Dumnezeu și Bisericii sale, — „acela să fie anatema“ (Galateni 1, 9). Dacă Statul institue o organizațiune de stat a tinerimii care are să fie obligatorie pentru toți, atunci — fără prejudiciul drepturilor asociațiilor catolice — este un drept de sine înțeles și inalienabil, chiar al tinerilor și al părinților lor, responsabilii înaintea lui Dumnezeu pentru ei, de a pretinde, ca aceasta organizațiune oficială să fie curățită de toate manifestările unui spirit anticreștin și antibisericesc, care până în trecutul apropiat și chiar până în prezent pune pe părinții credincioși în conflicte de conștiință insolubile, fiindcă ei nu pot să dea Statului ceea ce se cere în numele Statului, fără de a răpi dela Dumnezeu ceea ce este a lui Dumnezeu.

Nimeni nu se gândește să pună tinerimii germane obstacole, în drumul care are să ducă la realizarea unei adevărate comunități

cu poporul lor, la cultivarea nobilei iubiri de libertăți și la credință nesdrucată față de patrie. Noi ne împotrivim și trebuie să ne împotrivim antagonismului, și intenționat și alintat cu plan, care se desbide în chip artificial între aceste idealuri ale educației și între cele religioase. Și de aceea strigăm acestei tinerimi: Cântați-Vă cântecele voastre de libertate, însă nu uitați libertatea fiilor lui Dumnezeu! Nu lăsați să piară noblețea acestei libertăți, ce nu poate fi înlocuită, în lanțurile sclaviei păcatului și ale plăcerilor sensuale. Celce cântă cântecul credinței către patria și pământescă, nu poate să devină un trădător, necredincios Dumnezeuului și Bisericii sale și patriei sale veșnice. Vi se vorbește mult despre grandioarea, eroismului în contrast conștient și ireal cu umilința și cu răbdarea evanghelică. Pentru ce nu vi-se spune, și acestă că și în lupta morală există un eroism? Ci păstrarea nevinovăției din ziua botezului prezintă o faptă eroică, căreia îi este acordată o meritată prețuire în domeniul religios și în cel natural? Vi-se vorbește mult despre slăbiciunii omenești în istoria bisericii. Pentru ce vi se retac faptele mari, cari însoțesc drumul ei dealungul veacurilor, nu vi se vorbește despre sfinții, pe cari l-a scos la iveală, despre binecuvântarea ce a rezultat, pentru lumina culturii apusene, din colaborarea vie din această Biserică și poporul vostru? Vi-se vorbește mult despre exerciții sportive. Făcându-le cu măsură și cu scop, educația fizică înseamnă o binefacere pentru tinerime. Dar acestor

vor supăra preotesele, că nu pot da dovadă strălucită despre știința lor în arta bucătăriei, se va întâmpla, să nu se găslască beutură la casa preotului, dar se va găsi viața din parohie, așa cum e trăită. Și eu cu aceasta aș fi pe deplin mulțumit.

Diferitele tablouri și conspecte? Eu am văzut scrisori dela autorități superioare, în care se arăta nedumerirea și neînțelegerea unor date, cari nu puteau fi aduse în consonanță cu cele din anii anteriori. Și se cereau explicații. Păr. Man nu a văzut?

CertIFICATELE DE COMPLEZANȚĂ? Cred, că am vorbit destul de lămurit. Săpientii satii Nu am pe nime de atăcat, nu am pe nimeni de apărat, nu nutresc nici o aspirație în direcția aceasta. Încă odată: Săpientii sat!

Cumcă viața religioasă la poporul nostru în multe părți e în plin progres, în altele în plin regres, e lucru arhicunoscut. Qualis rex, talis grex. Nu am tras la îndoială hărnicia și conștiințiozitatea preoțimii, dar și multe dispoziții și hotărâri sinodale, unele cu „birșaguri”, ne spun ceva. A cetit păr. Man hotărârile sinodului arhidiecezan din 1927?

Nu-i pot da dreptate păr. Man, când scrie: „Dar dacă aceasta conștiință preoțască nu există, poți face vizitații neașteptate câte vrei. Din preotul fără conștiință preoțască, nici când nu vei face preotul lui Hristos”. — Profund greșit! Ar însemna, că din o conștiință răxă, sau greșită, nu poți face o conștiință dreaptă și sigură. Conștiința, păr. Man, e ceva ce se poate rectifica. Și dacă putem rectifica conștiința credincioșilor, a preoților să nu se poată? Asta ar însemna, ca eu să nu-mi probez din când în când pe elevii, cari sunt lemeși și cari calculează, cam pe când vor fi interogați. O interogare neașteptată — și dacă-i nevoie, mai multe dupăolaltă — îi va aduce la simțul datoriei pe cei mai mulți. Tot așa e în toate domeniile. Inspecțiile școlare și pe la diferitele oficii — neașteptate — fac mult bine. O știe toată lumea și o știu și cei inspectați.

Exerciții sportive li se dă astăzi de multe ori o extensivitate, care nu ține seamă nici de dezvoltarea armonică integrală a trupului și a spiritului, nici de cultivarea cuvenită a vieții familiare, nici de porunca sfințirii duminicii. Cu un indiferentism, care se apropie de desconsiderare, se lipsește Ziua Domnului de aceea consacrară și reculegere, care corespunde celei mai bune tradiții germane. Noi așteptăm cu încredere dela tinerimea catolică credincioasă ca, în atmosfera dificilă a organizațiilor obligatoare ale Statului, să-și impună cu hotărâre dreptul său la prăznuirea creștinească a duminicii, deasupra educației fizice să nu uite de sufletul nemuritor, să nu se lase înfrântă de cel rău, ci mai ales prin bunătate să năzuiască a birui pe cel rău (Romani 12, 21) și ambiția ei cea mai înaltă și cea mai sfântă să fie de a câștiga pe stadionul vieții veșnice cununa biruinții (I Cor. 9, 24).

Către credincioșii mireni

Înainte ochilor noștri stă ceata imensă de fii și fiice credincioase, cărora durerea Bisericii din Germania precum și propria lor durere nu le-a răpit nimica din devotamentul lor către cauza lui Dumnezeu, nimic din dragostea lor gingașe față de Părintele creștinătății, nimic din ascultarea lor față de Episcopi și Preoți, nimic din promptitudinea lor senină, de a rămâne credincioși, și în viitor — vină ce va veni — adevăraților, pe cari le-au crezut și pe cari le-au primit dela strămoșii lor, ca o sfântă moștenire. Lor tuturor le trimitem din inimă emoționată salutul nostru părințesc.

Nu voi face o încheiere retorică, nici poetică. Ci ca să folosesc ceva drag păr. Man, încheiu cu proverbul: E de ajuns o măciucă la un car de oale.

Octavian Popa

Opera pentru prosperarea credinții progresează. Consiliul Central Român al Operei P. p. Propagarea credinței, în ședința ținută la 9 Aprilie a. c. a constatat cu bucurie progresul ce l-a făcut în anul 1936 organizația și sprijinirea acestei opere în țara noastră. Se scoate un organ oficial al ei (Misionarul), se redactează la Oradea minunata publicațiune pentru copii „Micul Misionar”, s'a scos o broșură documentară, și — ceea ce e mai important — „Ziua Misionară”, grație concursului dat în multe locuri și de Acțiunea Catolică din parohii, a dat un rezultat foarte frumos. De unde în anul 1935 colecta de Ziua Misionară nu a fost decât Lei 246.975 — restul ce s'a contat la suma din anul trecut, erau sume rămase din anii precedenți, când opera încă nu era organizată — în anul 1936, rezultatul colectei de ziua misionară a fost în total Lei 537.499, deci un plus de 290.524, peste 110%. Din aceștia: 481.446 la O. P. P. C., 56.053 la O. s. Petru.

Pe dieceze: Blajul 142.717, Oradea 93.375 Clujul 83.667, Maramureșul 170.422 (!) Lugojul 47.328 Lei.

Cu Dumnezeu înainte!

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat al Clujului a numit pe păr. Traian Marcu din Bistra asesor consistorial, iar pe Dr. Vicențiu Pandrea din Cluj III și Nicolae Nicoră din Feleac protopopi onorari cu dreptul de a purta brău roșu. — Păr. Aurel Papiu din Gioncuta, (Oradea) primit în clerul eparhial, a fost numit paroh la Stoiana; păr. administratori parohiali Leontin Florian din Feiurdeni, Vasile Mureșan din Pata, Gavril Borz din Popteleac, Titu Moga din Săni-

coara, au fost promovați parohii ai aceluiași parohii. — On. Ioan Roman adm. parohial în Zalha a fost trecut la cerere la Bichicul de sus, iar la Zalha a fost numit adm. nou-hirotonitul Teodor Cernucan. La Rugășești a fost numit adm. păr. Aurel Ciurdărean, nou-hirotonit.

Misiuni sfinte la Poarta. Parohia Poarta (Curticap) din districtul protopopesc Reghin a avut adevărat sărbătoare sufletească în zilele de 16—19 Aprilie anul acesta, prin misiunile sfinte ținute de profesorul dela Blaj, Păr. Dr. Nicolae Lupu. S'au spovedit și cuminecat peste 500 (cinci sute) de persoane. La mărturisiri, pe lângă preotul local, On. Ioan Chirilă, au mai ajutat On. preoți vecini: Ioan Pop din Ercea, Iosif Mihălișianu din Toldal și Vasile Ersen din Filipișul mare. — Laudă se cuvine și doamnelor preotese: Văduva Eufemia Graur, Marița Chirilă din Poarta și Mărioara Milălișianu din Toldal, cari atât de bine au știut pregăti și împodobi bisericuța de lemn, cu ajutorul reuniunii Mariane, ale cărei membre deasemenea merită multă laudă. — Facă bunul Dumnezeu ca sămânța aruncată de misionar să rodească din belșug. (Coresp.)

Păgânizarea Capitalei. S. S. Patriarhul Miron, într'o cuvântare recentă, a spus un lucru deadreptul sguduitor: 50 de biserici din centrul Bucureștilor sunt pe pragul de-a fi închise, fiindcă au rămas fără credincioși. În jurul lor s'au clădit case de raport, blochausuri, cele mai multe stăpânite de streini. — Ceice își dau seama de covârșitoarea importanță pe care o are Capitala nu numai în viața economică a unei țări, ci mai ales asupra formării spiritului public, vor înțelege tragica greutate a acestei revelații îngrijorătoare.

Locale. Duminica viitoare, la înălțatu praznic al Iăvierii Domnului, va predica în catedrală I. P. S. Sa mitropolitul Alexandru. — A doua zi de paști va vesti cuvântul II. Sa Păr. vicar general Dr. Victor Macaveiu, iar Marți, a treia zi de Paști, păr. Augustin Folea directorul oficiului arhidiecezan.

— Duminică după masă s'a ținut ședința festivă a Societății de lectură „Inocențiu Micu

Înainte de toate, membrilor reuniunilor bisericesti cari, cu curaj și de multe ori cu prețul unor dureroase jertfe, au păstrat credința lui Hristos și nu s'au găsit gata să abandoneze drepturile, pe cari o convenție sărbătorească în toată fidelitatea și credința le-a garantat Bisericii și lor.

Un salut deosebit de intim adresăm părinților catolici. Drepturile și datorințele lor de educatori, date lor de Dumnezeu, stau tocmai în clipa de față în centrul unei lupte, din cele mai hotărâtoare, ce se pot închipui. Biserica lui Hristos nu poate începe a se jelui și a se plânge abia atunci, când altarele vor începe a fi devastate, când mâni sacrilege vor începe să prefacă în fum și în flăcări casele lui Dumnezeu. Când prin o educație potrivnică lui Hristos se încearcă a se profana chivotul consacrat prin botez al sufletului copilului, când din acest templu viu al lui Dumnezeu se smulge candela veșnică a credinței lui Hristos, și în locul ei urmează a se așeza lumina falsă a unui surrogat de credință, care nu mai are nimic de a face cu credința crucii, atunci profanarea templului spiritual este aproape, atunci, pentru fiecare creștin mărturisitor, este o datorie de a-și degaja clar răspunderea sa, de cea a pării contrare, de a-și elibera conștiința de orice colaborare vinovată la o astfel de machinațiune și o astfel de stricăciune. Și cu cât mai mult se silesc contrarii, să-și tănuiască și să-și înfrumuseze intențiile lor întunecate, cu atât mai mult e la locul ei o neîncredere vigilentă și o vigilență

neîncredătoare, provocată de o amară experiență. Menținerea, pro formă, a unui învățământ religios, controlat de cei nechemăți și ferecat în cadrele unei școli, care în celelalte discipline lucrează cu plan și cu ură împotriva aceleiași religii, nu poate fi nici când motiv de justificare pentru creștinul credincios, care ar aproba de bunăvoie o astfel de școală ce duce la destrămarea religioasă. Noi știm, Iubiți părinți catolici, că în cazul vostru nu poate fi vorba despre o astfel de învoire dată de bunăvoie. Noi știm, că o consultare a voastră, liberă și cu sufragiu secret, ar fi egală cu un plebiscit covârșitor în favoarea școlii confesionale. Și de aceea nu vom înceta nici în viitor, de a arăta deschis locurilor responsabile, că măsurile de constrângere de până acum sunt împotriva dreptului și că acordarea unei libere educații a voințelor este o datorie. Într'aceea nu uitați un lucru: nici o putere pământească nu vă poate deslega de legătura voită de Dumnezeu a răspunderii, care vă leagă față de copiii voștri. Nime din acela cari astăzi vă împledecă în exercițiul drepturilor voastre de educatori, și spun că vă desleagă de datorințele voastre de educatori, nu va putea răspunde, în locul vostru, înaintea veșnicului Judecător, când Acela vă va întreba: Unde sunt acela pe cari eu și i-am dat? De ar putea atunci să răspundă fiecare din voi: „Nici pe unul, dla cel pe care tu mi l-ai dat, nu l-am pierdut!” (Ioan 18, 19).

Clain a studenților dela academia de teologie. Lume neobișnuit de multă a asistat la această festivitate. Sala cea mare a noului Palat Cultural abia a putut-o cuprinde. Și nimeni, din cei prezenți nu a putut rămâne nemulțumit. Programul bogat cuprinzând, pe lângă cuvântul de deschidere al președintelui societății, N. Betea, puncte de orhestră (Orchestra militară a Reg. 90 inf. Sibiu), declamări (Gh. Ignat, A. Misarăș, A. Jidav) și bine alese cântări de cor, a fost executat cu multă pricepere artistică. Deosebit trebuie să pomenim bine inspirata compoziție a păr. profesor *Celestin Cherebeșiu*, conducătorul corului, care a creat din parabola despre »Fiul Rătăcit» o impresionantă simfonie muzicală pentru cor bărbătesc cu soli și orhestră mare. Executată pentru întâia dată, noua lucrare a păr. Cherebeșiu a fost aplaudată cu toată însuflețirea de către publicul încântat, în fruntea căruia se găsea însuși I. P. S. Sa mitropolitul Alexandru. — Festivalul are, în același timp, și reușita materială deosebit de frumoasă. Fondul pentru ridicarea unei statui nemuritorului Inochentie M. Clain a sporit cu aproape 20.000 Lei. Un adevărat record pentru împrejurările noastre!

— În seria ciclului de conferințe organizat de »Astra» conferințele pentru comemorarea bicentenarului Blajului, a vorbit Dumineca trecută *P. Augustin A. Pop*, ieromonah basilian la Bixad. Tema a fost: »Călugării dela Blaj și rolul lor în viața culturală a neamului». Tratată cu competență și cu vădită dragoste, conferința a impresionat adânc publicul numeros care a umplut sala festivă a liceului de băieți.

Perspective triste. Intr-o conferință ținută în sala Dalles din București, secretarul general al ministerului sănătății, d. prof. Titu Gane a spus un adevăr înspăimântător. S'a stabilit oficial, că în ultimii zece ani au murit în România peste un milion de prunci sub un an. Jumătate din ei, a adăugat oratorul, ar fi putut fi salvați. Dar suntem, în materie de ocrotire a nașterilor și îngrijirii lehzurilor, nespuse de primitivi. — Și o altă constatare, tot așa de oficială și îngrijorătoare: natalitatea scade pe toată linia. Mai ales în orașe. Apoi în regiunile bogate ale țării, și la sate. Banatul »în fruncea». Totuși, nu se face nimic sănătos pentru încurajarea natalității. — Ce va fi, în astfel de condițiuni, cu »viitorul de aur» al neamului?

Foia »Isus Biruitorul» suspendată. N'am spus nici un cuvânt despre conflictul dureros la care a ajuns păr. Trifa, întemeietorul »Oastei Domnului», cu autoritățile sale bisericești și care s'a încheiat cu scoaterea lui din cler. Nu era nimic edificator în această întâmplare, care numai mâhni ne poate și pe noi. — Nu putem tăcea însă în fața intervenției pe care și-a permis-o Ministerul de interne în această chestiune de ordin strict bisericesc. A suspendat, adeca, foia »Isus Biruitorul» pe care fostul conducător al »Oastei Domnului» a scos-o ani de-a rândul. Ministerul face deodată două grave încălcări de drepturi. Se amestecă într'un domeniu în care nu are ce căuta el, fiind al bisericii; încalcă libertatea garantată pentru presă prin însuși constituția țării... Trebuie să protestăm cu toată tăria împotriva acestor procedee și a mentalității pe care o tradează. Generalizarea ei ar însemna suprimarea pe față a oricărei autonomii și desființarea tuturor drepturilor garantate prin legi. Iar întronarea unui regim al bunului plac, — cu dispariția siguranței de drept, — ar fi cea mai mare nenorocire pentru țară.

Mulțumită. Comitetul parohial rom. unit din Hosman — Sibiu — și pe această cale aduce viile sale mulțumiri Dlui deputat *Ioan Ciolan* pentru ajutorul de Lei 5000, dat bisericii noastre. (Preot Valeriu Pinciu).

Telefonul »Unirii«

P. Reghin. Nu vă putem lămuri mai bine, decât o face »Păstorul Ortodox» din Pitești (nr. 3—4 din 1937), în informația următoare: »Duminecă, 11 Aprilie a. c. a început iarăși difuzarea Sfintei Liturghii la Radio. Sfânta Patriarhie până acum a făcut așa: 1. a aprobat difuzarea Sfintei Liturghii la Radio. Asta acum câțiva ani. Și a mers așa până când s'au ridicat puternice glasuri de împotrivire. Ca urmare, a desaprobat difuzarea sfintei Liturghii la Radio. A mai trecut o vreme. Acum al 3-lea act: Sfânta Patriarhie a reaprobat difuzarea sf. Liturghii la Radio. Prin urmare, trei acte: 1. aprobare, 2. desaprobat, 3. reaprobat pentru aceeași chestiune. Când a judecat bine Sfânta Patriarhie? Noi nu mai înțelegem nimic. — Nu vrem nimic de adăugat.

A. București. Am aflat și noi, din gazete, că societatea »Târnavă-Mare» a studenților din București a prăznuit, printr'un părăstas și o mică solemnitate, la biserica »Radu Negru», pomenirea lui *Timoteiu Cipariu*, »dela moartea căruia s'au împlinit zilele acestea 50 de ani». — Nu putem decât să ne bucurăm de gândul pios al soc. »Târnavă-Mare». Cipariu a fost, într'adevăr, atât de mare, încât trebuie pomenit și sărbătorit cât mai des. E și frumos și folositor. — Nu fac bine însă aceia cari scriu la gazetă că s'au împlinit zilele acestea 50 ani dela moartea lui și acuză neamul de ingratitude pentru că trece cu nepăsare peste astfel de comemorări. Pentru a face această observație, trebuie așteptată toamna. Fiindcă T. Cipariu a murit în 3 Septembrie 1887 și s'a înmormântat în 5 Septembrie. — Să avem deci puțintică răbdare. S'ar putea întâmpla, Doamne fereste, ca și atunci să fie bune articolele de muștrare. Să sperăm, totuși, contrarul.

V. Baia-Mare. Cu răutatea, cu prostia și cu morile de vânt lupta este absolut de prisos. Nu duce la nici un rezultat. — Dacă, din când în când, tot se mai țes, în monitoarele ortodoxe, false panglicării treicolore pe chestiunea răpirii samavolnice a bisericii din Suceava, e destul de trist. Și pentru țară. Mai mult însă pentru Biserica ale cărei cercuri diriguitoare susțin, nu numai a catolicilor — e să aperse dreptatea și drepturile parohiilor încredințate grijii lui. Așa făcând, lucrează binele neamului și al țării, care nu trebuie să facă nedreptăți de dragul nici unui pretins interes vremelnic. Ceice, chiar din contră, împing autoritățile de stat la săvârșirea nelegiuitărilor în interes. Care va trăi prin dreptate, nu prin fărădelege. — Să-i lăsăm însă în plata Domnului pe toți habotnicii, făuritori de strâmbătăți. Înaintea marelui praznic al Învierii nu putem avea pentru ei decât rugăciunea supremă a Patimilor mântuitoare: Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac!

Publicare de licitație

În ziua de 4 Mai la 2 ore după prânz curatoratul gr. cat. din SĂSCIORI va ține licitație publică minuendă, în localul școlii primare, cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a edificării din nou a bisericii.

După deschiderea ofertelor curatoratul, dacă va afla de bine, va proceda eventual și la licitație orală minuendă. Ca garanție se va depune 5% cauțiune în numerar sau rente garantate de stat.

Banca populară »Axente Sever» — Blaj

Bilanț pe 1936

prezentat adunării generale ținută în 23 Aprilie 1937, ora 11 în localul băncii

Cassa	25.020—	Capital social	306.534—
Efecte publice și acțiuni	3.000—	Fond de rezervă statutar	77.900—
Participații	40.000—	Fond amortiz. mobilier	13.000—
Imprumuturi	1.188.928—	» dob. datorate	10.154—
Datorii convertite	572.273—	Credite dela Centr. Cooperativă	611.300—
Ajutorul statului p. Conversiune	678.780—	Diverși creditori	23.513—
Dob. datorate la datorii neconv.	10.157—	Depuneri spre fructificare	1.458.555—
Mobilier	17.101—	Beneficiu net	42.340—
Diverse conturi	8.400—		
	<u>2.543.296—</u>		<u>2.543.296—</u>

Contul de profit și pierdere

Cheltuieli generale și chirii	23.233—	Dobânzi și beneficii	136.580—
Salarii	12.000—		
Jetoane și cheltuieli de deplasare	6.000—		
Impozite	7.187—		
Mobilier	5.000—		
Diverși creditori	40.820—		
Beneficiu net de reportat	42.340—		
TOTAL	<u>136.580—</u>		<u>136.580—</u>

Devizul, planul, condițiunile speciale generale, aprobate de Prea Ven. Ordinarius din Blaj, se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial din loc.

Săsciori, la 4 Aprilie 1937.

Maxim Motoc

paroh

2-2

David Motoc

curator prim

Societatea de editură »SFANTA UNIRE», Blaj

CONVOCATOR

În baza art. 35 din statute, Onoratii membri ai societății de Editură »Sfânta Unire» sunt convocați la

a X-a adunare generală

ce se va ține Sâmbătă 8 Maiu 1937, orele 10 d. m. în localul »Seminarului Teologic» din Blaj

ORDINEA DE ZI:

1. Constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comitetului de Cenzori, bilanțul și darea absolutului.
3. Alegerea alor 3 membri în Consiliul de Administrație.
4. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1937.
5. Eventuale propuneri, cari în baza § 34 trebuie prezentate Consiliului în scris cu cel puțin cinci zile înainte de adunarea generală.

Blaj, la 28 Martie 1937.

1—1

Consiliul de Administrație

Oficiul parohial gr. cat. Șardul-Nirajului

Ad. Nr. 42—1937.

Publicație de licitație

În ziua de 28 Aprilie c., la orele 12 a. m., se va ține o nouă licitație publică cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de edificare a casei parohiale.

Planul, devizul și condițiunile de licitație speciale și generale etc. se pot consulta zilnic la oficiul parohial.

Șardul-Nirajului, la 18 Aprilie 1937.

Curatorul

Ceții și răspândiți »UNIREA«